

Lokalplanering förskola 2022

Bakgrund

Hägersten-Älvsjö är ett expansivt stadsdelsområde med omfattande utbyggnad. Enligt Swecos antagande om färdigställda bostäder beräknas ca 9 900 nya bostäder färdigställas t.o.m. 2029.

Bostadsutvecklingen medför en befolkningsökning i området om cirka 25 800 personer fram till 2029, varav cirka 3100 är barn i förskoleåldern. Den kommunala förskoleverksamhetens kapacitet idag är ca 6 412 platser vilket gör den till stadens största kommunala verksamhet.

Befolkningsförändringar

Swecos befolkningsprognos för år 2020 visade en förändring i antal förskolebarn i stadsdelsområdet kopplat till utflyttning till övriga länet. Trenden förstärktes under år 2021 med ett större barntapp än prognostiserat, förmodat en konsekvens av den pågående pandemin. Expansiva stadsdelar som Liljeholmen, Årstadal, Årstaberg där det vanligen finns ett stort behov av förskoleplatser har i dagsläget tomma platser på flera förskolor. Samma trend med minskat barnantal är märkbar i flera stadsdelsområden i staden.

Parallellt har stadsdelsförvaltningen under flera år haft en trend med färre barn inskrivna i de kommunala förskolorna på hösten för att sedan med stor efterfrågan på förskoleplatser i januari successivt öka under våren med en topp i april. Denna säsongsvariation i barnantal föranleder att verksamheterna under hösten drar ner på antal avdelningar och tillfälligt stänger dessa. Detta för att så väl som möjligt använda tilldelade resurser. Denna trend håller i sig men med ett avsevärt lägre antal barn inskrivna än tidigare år.

Antalet stängda avdelningar har ökat sedan 2019 och under hösten 2021 är 19 avdelningar tillfälligt stängda.

Kontinuerlig lokalförsörjning

Stadsdelsförvaltningen arbetar utifrån lokalförsörjningsplanen som tas fram årligen i samband med underlag för budget kommande tre år. Syftet är att strukturerat säkerställa att verksamhet kan bedrivas med tillräcklig mängd ändamålsenliga lokaler för att möta det

behov av förskoleplatser som utbyggnaden medför, på kort och på lång sikt.

Kontinuerlig översyn av befintliga förskolelokaler med verksamhetsanpassningsbehov och underhållsbehov kompletterar det strategiska arbetet med att anpassa lokalbeståndet. I analysen av lokalöversynen tas hänsyn till kriterier avseende tillgänglighet, underhållsbehov, lokalernas lämplighet för undervisning, behov av förskoleplatser i ett begränsat geografiskt område, barns rätt, arbetsrätt samt ekonomi. Översynen, tillsammans med lokalförsörjningsplanen, kontinuerlig kö- och befolkningsprognos utgör viktiga underlag för fortsatt planering.

Nuläge

Det minskade antalet barn i åldrarna 1–5 år i stadsdelsområdet kommer att påverka det totala behovet av antalet förskoleplatser under de närmaste åren.

Jämfört med år 2020, med 6015 barn inskrivna i genomsnitt, beräknas antalet barn minska med 515 barn till ca 5500 år 2022. Enligt Swecos befolkningsprognos vänder minskningen av barn i förskoleålder inför 2024 och som en följd av det ökar åter behovet av förskolelokaler.

Slutsatsen är att den minskning av barnantalet som sker är en del av en tillfällig trend som får betydelse för behovet av det totala antalet förskoleplatser. Behovet av förskoleplatser kommer att öka successivt men med start från ett avsevärt lägre barnantal. Detta innebär att förskoleverksamhetens befintliga lokalbestånd har kapacitet att klara behovet under en längre tid än tidigare prognostiserat.

Lokalförändringar

Utifrån ett långsiktigt perspektiv bör förskoleverksamheten ha full beläggning på de nybyggda förskolorna i första hand, både ur ett undervisningsperspektiv och ett ekonomiskt hållbart perspektiv. Dessa förskolor har välanpassade lokaler för undervisning och väl rustade kök samt bra utemiljö. Tre viktiga perspektiv för utbildningens kvalitet.

Att behålla ändamålsenliga permanenta förskolelokaler och att endast tillfälligt flytta verksamheten från vissa av befintliga lokaler är därför en central del av kommande års lokalplanering. 2022 omfattar de kommunala förskolornas lokalbestånd totalt 83 förskolor.

- 1 förskola har en avdelning
- 31 förskolor har 2–3 avdelningar
- 34 förskolor har 4–5 avdelningar
- 16 förskolor har 6–8 avdelningar
- 1 förskola har 12 avdelningar

Följande förändringar planeras från augusti 2022.

- Två förskolor flyttar tillfälligt sin verksamhet till annan förskola.
- En förskola vars hyresavtal löper ut lämnas permanent.
- Två paviljonger med tillfälliga bygglov återlämnas tidigare än planerat.
- Två paviljonger med tillfälliga bygglov som löper ut lämnas enligt plan.

Målsättningen är att flytta berörda verksamheter till närliggande förskola inom enheten samt hålla ihop arbetslag och barngrupper. Genomförandet av förändringen sker i samverkan med fackliga organisationer och planeras i samband med sommarverksamheten 2022, för att i så liten grad som möjligt påverka pågående undervisning.

Tillfällig stängning av förskolelokaler augusti 2022–2023

- **Axelsbergs förskolor**

Förskolan Sjöboden, Selmedalsringen 15, 3 avdelningar.
Verksamheten flyttas till förskolan Majamyra. Förskoleenheten har överkapacitet på platser.

- **Hägerstensåsens förskolor**

Förskolan Skogsåsen, Sparbanksvägen 36, 2 avdelningar.
Verksamheten flyttas till förskolan Hasselbacken.
Förskolan har begränsad tillgång till lämplig gård samt saknar kök.

Hyresavtal som lämnas 2022

- **Aspuddens förskolor**

Förskolan Gladan, Erik Segersälls väg 9, 2 avdelningar.
Verksamheten flyttar till förskolan Flyttfågeln inom Aspuddens förskolor.
Hyresavtalet löper ut under 2022. Förskolan har stora underhållsbehov samt krav på ombyggnation av utrymningsvägar. Förskolan saknar tillgång till gård.

Paviljonger med tillfälliga bygglov som lämnas sommaren 2022

- **Telefonplans förskolor**

Förskolan Mikrofonen, Mikrofonvägen 16, 6 avdelningar.
Verksamheten flyttar till förskolan Timotejen inom Telefonplans förskolor.

- **Årstadals förskolor**

Förskolan Pytsen, Nybohovsbacken 55, 5 avdelningar
Paviljong om 2 avdelningar med tillfälligt bygglov.
Verksamheten flyttar in i förskolan Pytsens huvudbyggnad.

Paviljonger som lämnas enligt verksamhetsplan 2021

- **Fruängens förskolor**

Förskolan Ellen Fries, Ellen Fries gata 10.
Paviljong om 4 avdelningar med tillfälligt bygglov som löper ut under 2022. Verksamhet kvar i befintlig huvudbyggnad.

- **Solberga Sjöängens förskolor**

Förskolan Citrusgården, Folkparksvägen 161.
Paviljong om 2 avdelningar med tillfälligt bygglov som löper ut under 2022. Verksamhet kvar i befintlig huvudbyggnad.

Öppen förskola

I stadsdelsområdet finns tre öppna förskolor i kommunal regi, i Älvsjö, Liljeholmen och Gröndal samt en introduktionsförskola i Fruängen. I Fruängen finns även en öppen förskola på entreprenad vars verksamhet planeras återgå i förvaltningens regi då avtalet löper ut i juli 2022.

I samband med att öppen förskola i Fruängen återtas i kommunal regi planeras en översyn av verksamheten för att på bästa sätt säkerställa en strategisk planering av verksamheten på öppen förskola, både avseende antal verksamheter och geografisk placering.

Nya förskolor 2022

En kommunal förskola planeras öppna under 2022. Snabelskon, Sulvägen 62, 4 avdelningar.